

Polisi Gwasanaeth Maethu ar gyfer Partneriaid Newydd a Newidiadau i'r Aelwyd Maethu

HANES DOGFENNAU

Rhif y fersiwn:	1	Statws: (drafft/terfynol)	terfynol
Dyddiad Ysgrifenedig	Hydref 2023	Dyddiadau Cyhoeddi ar gyfer ymgyngori	Tachwedd 2023
Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb			
Dogfennau ategol			
Awdurdodwyd gan: Pennaeth Gwasanaeth Tîm Rheoli Plant/ Oedolion	Dyddiad: 22.12.23	Cadarnhawyd gan: J llewellyn Cyngor	Dyddiad: Ionawr 2024
Cyfrifoldeb Arweiniol: Joe Rhys Jones	Awdur: Laura Roberts	Dyddiad Gweithredu: Mawrth 2024	Dyddiad Adolygu: Mawrth 2025
Canlyniad yr Adolygiad:			

Tudalen Cynnwys

Cynnwys	Tudalen
Pwrpas Polisi	4
Nod a chyd-destun deddfwriaethol	4
Partneriaid Newydd	4
Newidiadau i'r cartref maethu	5
Hysbysu'r gwasanaeth maethu am berthynas newydd	5
Mesurau diogelu ar gyfer pob partner newydd	5
Asesu partneriaid newydd gofalwyr maeth cymeradwy	6
Aros dros nos i bartneriaid newydd cyn eu cymeradwyo	7
Partneriaid newydd sydd ddim yn cyd-fyw	7
Gofalwyr maeth cymeradwy gyda newid mewn amgylchiadau	8
Diffyg Cydymffurfio â Gwiriadau ac Asesiadau	8
Atodiad 1 – Datganiad Cyfrinachedd	9

Pwrrpas y polisi

Sicrhau bod proses glir pan fydd newidiadau i gymeradwyaeth wreiddiol cartref maethu a bod mesurau diogelu wedi'u cymryd. Mae hyn yn cynnwys partneriaid newydd i ofalwyr maeth cymeradwy, a gofalwyr cymeradwy sydd â newid i'w haelwyd faethu.

Nod a chyd-destun deddfwriaethol

Sicrhau bod oedolion sy'n gofalu am Blant sy'n Derbyn Gofal (CLA) wedi cael y gwiriadau angenrheidiol i sicrhau eu bod yn addas i fod yn rhan o ofal Plant a Phobl Ifanc Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful.

Gall gofalwyr a gymeradwywyd fel gofalwyr sengl ddatblygu perthnasoedd personol a fydd yn effeithio ar y berthynas o fewn yr aelwyd. Bydd perthnasau o'r fath yn gofyn am asesiad ac adolygiad gan y gwasanaeth maethu i sicrhau nad yw'r sefyllfa newydd yn cael effaith andwyol ar y rôl faethu, mae hyn yn ofyniad fel y nodir yn:

'Mae Rheoliadau Paneli Maethu (Sefydlu a Swyddogaethau) (Cymru) 2018, 7(2), 7(5) a 7(12), Atodlen 1 Rhan 1 a 2 ac adrannau 23(2)(a) a (9), 59(2) a 62(3) o, a pharagraff 12 o Atodlen 2 iddi, Deddf Plant 1989(2) yn ei gwneud yn ofynnol i'r Gwasanaeth Maethu ymchwilio ac asesu rhai materion rhagnodedig.

Hefyd, o fewn gyrfa gofalwyr maeth mae yna adegau pan fydd newidiadau i'r aelwyd faethu. Gall gofalwyr a gymeradwywyd ar y cyd gael eu hunain yn y sefyllfa o fod yn ofalwr sengl oherwydd profedigaeth, gwahanu neu ysgariad. Mewn sefyllfaoedd o'r fath, bydd angen i'r gwasanaeth maethu adolygu cymeradwyaeth y gofalwr i asesu effaith y newid hwn ar y gofalwr a chydabod y sefyllfa newydd.

Partneriaid Newydd

At ddibenion y polisi hwn, diffinnir partner newydd fel "person arwyddocaol y mae'r Gofalwr Maeth yn cael neu y disgwylir iddo ddatblygu perthynas ag ef, sy'n ymroddedig ac o ddifrif".

Yn ystod proses asesu darpar ofalwr sengl, bydd y gweithiwr cymdeithasol sy'n asesu yn sicrhau bod yr ymgeisydd yn glir ynghylch ei gyfrifoldeb i hysbysu'r gwasanaeth maethu lle mae perthynas yn y dyfodol i'r prosesau angenrheidiol gael eu cynnal yn unol â'r Polisi ar gyfer Partneriaid Newydd a Newidiadau i'r Aelwyd Maethu.

Ar gyfer gofalwyr maeth sengl sydd wedi'u cymeradwyo gyda'r gwasanaeth maethu, bydd eu gweithiwr cymdeithasol goruchwyllo yn sicrhau eu bod yn glir ynghylch cyfrifoldeb y gofalwr maeth i hysbysu'r gwasanaeth maethu ynghylch perthnasoedd newydd cyn i'r partner newydd gwrdd ag unrhyw blant y maent yn gofalu amdanynt, bod ganddo unrhyw fath o gyswllt heb oruchwyliaeth neu ddod yn rhan o'r aelwyd faethu.

Newidiadau i'r cartref maethu

Ar gyfer gofalwyr maeth sydd wedi'u cymeradwyo gyda'r gwasanaeth maethu lle mae newid sylweddol yn eu hamgylchiadau, er enghraifft perthynas, gwahaniad neu brofedigaeth newydd, bydd eu gweithiwr cymdeithasol goruchwyllo yn sicrhau eu bod yn glir ynghylch cyfrifoldeb y gofalwr maeth i hysbysu'r gwasanaeth maethu ynghylch perthnasoedd yn y dyfodol yn unol â'r Polisi ar gyfer Partneriaid Newydd a Newidiadau i'r Aelwyd Maethu.

Mae rhannu gwybodaeth am newidiadau personol a newidiadau i'r cartref yn rhan allweddol o'r berthynas oruchwyllo ac mae'n dibynnu ar fod yn agored a thryloyw rhwng gofalwyr a'r tîm maethu. Mae angen i ofalwyr maeth ddeall y rhesymau pam mae angen gwybodaeth o'r fath, sut y gallai effeithio ar eu rôl ac anghenion y plant y maent yn gofalu amdanynt.

Hysbysu'r gwasanaeth maethu am berthynas newydd

Er y cydnabyddir y gallai'r gwasanaeth maethu fod yn gofyn i'r gofalwr maeth benderfynu ar 'statws' ei berthynas cyn y gallai fod wedi gorfod ystyried hyn fel arall, mae natur maethu a'r ffactorau gofalu diogel dan sylw yn golygu bod angen i'r gofalwr maeth a phartner newydd y gofalwr maeth dderbyn y sefyllfa hon.

Mae'r gwasanaeth maethu yn disgwyl i ofalwyr maeth roi gwybod i'w gweithiwr cymdeithasol goruchwyllo am unrhyw berthynas newydd, arwyddocaol a chynnal eu perthnasoedd mewn modd sy'n onest ac yn dryloyw ac o fewn cyd-destun unrhyw bolisi a chytundeb gofalu diogel.

Mesurau diogelu ar gyfer pob partner newydd

Pan fydd gofalwr maeth yn dechrau perthynas newydd, rhaid cymryd y mesurau diogelu canlynol ym mhob achos:

- Rhaid i'r gofalwr maeth hysbysu eu gweithiwr cymdeithasol goruchwyllo o'u perthynas.
- Bydd y gweithiwr cymdeithasol goruchwyllo yn trefnu i wiriad GDG (DBS) gael ei gwblhau ar y partner newydd. Wrth aros am ganlyniad y gwiriad DBS, ni fydd gan y partner unrhyw unig ofal o'r plentyn maeth (ren) na chyfranogiad mewn trefniadau cyswllt.
- Bydd y gweithiwr cymdeithasol goruchwyllo yn hysbysu'r gweithiwr/gweithwyr cymdeithasol am unrhyw blentyn maeth sy'n derbyn gofal gan y gofalwr maeth, a'r Swyddogion (au) Adolygu Annibynnol.
- Lle bynnag y bo'n bosibl, dylid ymgynghori â'r plentyn maeth am ei farn am y partner newydd a'i farn.
- Mae'n rhaid cwrdd â'r gweithiwr cymdeithasol goruchwyllo, y gofalwr maeth, a'i bartner newydd i drafod eu dealltwriaeth o faethu a'u rôl o fewn yr aelwyd.

- Bydd cytundeb gofal diogel yn cael ei gwblhau gyda'r gofalwyr maeth a'r partner newydd ynghylch y plant maeth ar yr aelwyd.
- Mae datganiad cyfrinachedd (atodiad 1) i'w lofnodi gan y partner newydd.
- Dylai'r gofalwr maeth fod yn ymwybodol y bydd angen asesiad maethu llawn o'r partner newydd a'r gofalwr maeth os daw'r partner yn rhan sylweddol o'r aelwyd faethu, ac ni ddylai'r partner fod ag unrhyw gyfrifoldebau gofalu am unrhyw blentyn maeth tan yr amser hwn.

Asesu partneriaid newydd gofalwyr maeth cymeradwy

Wrth i'r berthynas fynd yn ei blaen, mae'n debygol y bydd y partner newydd yn dod yn rhan sylweddol o'r aelwyd faethu, neu'n edrych i ymuno â'r aelwyd faethu, bydd rhagdybiaeth y byddant yn chwarae rhan wrth ofalu am unrhyw blentyn maeth (plant) maeth ar yr aelwyd, felly mae'n rhaid bod asesiad o'u haddasrwydd i faethu wedi'i gwblhau a gwnaed penderfyniad cadarnhaol ynghylch eu cymeradwyaeth **cyn** iddynt symud i mewn.

Bydd y gofalwr maeth a'r partner newydd yn cael eu hasesu fel cwpl, bydd yr un weithdrefn ar gyfer yr asesiad hwn yn cael ei chynnal fel ar gyfer unrhyw ymgeiswyr a chyflwynir yr asesiad i'r panel maethu a Phenderfynwr yr Asiantaeth Maethu. Ni ddylid rhagdybio y bydd unrhyw asesiad o'r fath yn cael ei gymeradwyo.

Mae'r broses ar gyfer asesu partneriaid newydd yn cynnwys presenoldeb gorfodol 'Hyfforddiant Sgiliau i Faethu'.

Bydd angen cyfeiriadau personol newydd a ddylai gynnwys dyfarnwyr sy'n gallu gwneud sylwadau ar y gofalwr maeth cymeradwy a'i bartner newydd fel cwpl.

Mewn achosion lle mae'r partner newydd a'r gofalwr maeth eisoes wedi'u cymeradwyo ar wahân gyda'r gwasanaeth maethu, ac wedi symud i un aelwyd faethu, dylid cynnal adolygiad gofalwr maeth o'r ddau o fewn 6 mis, i ystyried y berthynas newydd a grëwyd o fewn yr aelwyd sydd wedi'i hailgyfansoddi a'u cymeradwyaeth ar y cyd.

Pe bai'r partner newydd yn ofalwr maeth cymeradwy gyda gwasanaeth maethu arall, mae'r angen i ymgymryd â'r mesurau diogelu yn aros yr un fath. Cyn i'r partner symud i'r aelwyd faethu, bydd angen i'r partner newydd a'r gofalwr maeth benderfynu pa wasanaeth maethu y dymunant gael ei gymeradwyo gydag ef fel cwpl a dilynwyd Protocol Trosglwyddo Gofalwyr Maeth Cymru gan y Rhwydwaith Maethu, Mehefin 2021.

Mae argymhelliad gan y Panel Maeth a chymeradwyaeth y Gwneuthurwr Penderfyniadau Asiantaeth **cyn** i'r partner newydd symud i mewn yn aros yr un fath gyda'r holl bartneriaid newydd.

Bydd yr adolygiad gofalwr maeth cyntaf o'r gofalwyr fel cwpl, yn ddyledus o fewn 12 mis i bartner newydd gael ei gymeradwyo a dylid ei ddychwelyd i'r Panel Maethu fel adolygiad cyntaf ar ôl ei gymeradwyo.

Aros dros nos cyn cymeradwyaeth

Pan fydd y gofalwr maeth yn dymuno i'r partner newydd aros dros nos hyd nes y bydd canlyniad unrhyw asesiad, rhaid bod y mesurau diogelu wedi'u cymryd a bod asesiad risg wedi'i gynnal, a ddylai hefyd gynnwys (ond nid yn unig):

- gwiriad DBS boddhaol
- Nifer ac oedran y plant
- barn unrhyw blentyn maeth (plant) yn ogystal ag aelodau eraill o'r aelwyd.
- arwyddocâd a sefydlogrwydd eu perthynas (gan gynnwys pa mor hir y maent wedi adnabod ei gilydd)
- Hanes gofalwr maeth maeth maeth
- Profiad / Hanes Rhianta'r partner newydd
- Barn Gweithiwr Cymdeithasol y Plentyn
- Gwiriadau awdurdodau lleol a gwiriadau y tu allan i'r sir

Dylid rhannu unrhyw asesiad risg gyda Rheolwr Tîm Maethu Cymru cyn yr arhosiad dros nos a'i gadw ar ffeil WCCIS gofalwr maeth.

Partneriaid newydd nad ydynt yn cyd-fyw

Mewn amgylchiadau lle nad yw partner newydd y gofalwr maeth yn byw neu'n bwriadu byw yng nghartref y gofalwyr am unrhyw gyfnod sylweddol o amser, ni fyddai angen iddynt gael eu hasesu'n llawn. Fodd bynnag, mae'n bwysig ein bod yn ymwybodol ohonynt a'r berthynas sydd ganddynt â'r gofalwr maeth, ac mae'n rhaid parhau i gynnal y mesurau diogelu. Bydd y gofalwr maeth bob amser yn cymryd cyfrifoldeb am anghenion gofal y plant a dylid cwblhau cytundeb gofal diogel i adlewyrchu hyn.

Mae angen i arosiadau dros nos fod yn ddarostyngedig i'r un amodau ag uchod.

Gan y bydd y partner yn rhan o fywydau'r plentyn maeth (ren), mae'n anochel y bydd y partner newydd yn dod yn ymwybodol o'i amgylchiadau personol i raddau mwy neu lai ac felly bydd yn dal yn ofynnol iddo lofnodi'r Datganiad Cyfrinachedd (atodiad 1) i sicrhau eu bod yn cadw at ac yn parchu preifatrwydd ein plant.

Cyfrifoldeb y gofalwr maeth fydd rhoi gwybod i ni am unrhyw newidiadau yn y berthynas hon ac os bydd y partner nad yw'n cyd-fyw yn ystyried treulio mwy o amser o fewn yr aelwyd faethu, neu os yw'n dymuno chwarae rhan fwy gweithredol yng nghyfrifoldebau gofalu y plant, mae'n ofynnol wedyn y bydd angen iddo gael asesiad llawn i asesu ei addasrwydd i gael ei ystyried yn ofalwr maeth cymeradwy. ar gyfer y gwasanaeth maethu fel y manylir yn adrannau blaenorol y polisi hwn.

Gofalwyr maeth cymeradwy gyda newid mewn amgylchiadau

Ar gyfer gofalwyr maeth sydd wedi'u cymeradwyo fel cwpl sy'n dymuno parhau i faethu ar ôl newid sylweddol yn eu hamgylchiadau, megis gwahanu neu brofedigaeth, bydd angen cwblhau adolygiad gofalwr maeth, ei gyflwyno i banel maethu a phenderfynwr asiantaeth y gwasanaeth maethu.

Lle mae'r ddau ofalwr maeth yn dymuno parhau i gael eu cymeradwyo gyda'r gwasanaeth maethu fel gofalwyr maeth sengl, mae angen cwblhau adolygiad gofalwr maeth ar gyfer pob gofalwr maeth sy'n adlewyrchu eu hamgylchiadau newydd a sut y byddant yn parhau i fodloni'r gofynion i fod yn ofalwr maeth cymeradwy.

Os nad yw un o'r gofalwyr maeth yn dymuno aros fel maethu, bydd angen i'r gwasanaeth maethu ymddiswyddo ysgrifenedig i'w gyflwyno i'r panel maeth.

Peidio â chydymffurfio â'r gwiriadau / asesiad gofynnol

Os nad yw partner newydd yn cytuno â chyflawni'r mesurau diogelwch a amlinellir neu os oes ganddo gynlluniau i symud i'r aelwyd faethu ac na fydd yn cydymffurfio â'r trefniadau hyn, gwahoddir y Gofalwr Maeth presennol i ymddiswyddo ar y seiliau hyn.

Os nad yw hyn ar ddod, rhaid ystyried buddiannau gorau unrhyw blentyn maeth, os teimlir na fyddai ei anghenion yn cael ei wasanaethu orau gan newid mewn lleoliad, rhaid cyflwyno asesiad interim i banel maethu nes bod y plentyn maeth (plant) wedi symud ymlaen neu drefniadau amgen a wneir heblaw maethu, Ar yr adeg honno bwriad y gwasanaeth maethu fyddai terfynu cymeradwyaeth y gofalwr maeth.

*Mae cael eich cymeradwyo fel gofalwr maeth yn amodol ar gymeradwyaeth ac mae gan yr Awdurdod Lleol **ddyletswyddau statudol** i ddiweddarau asesiadau pan fydd amgylchiadau'n newid. Gall hyn fod yn ymyrraeth ag Erthygl 8 o'r Ddeddf Hawliau Dynol, ond mae'n gyfreithlon (mewn gwirionedd mae'n ofyniad cyfreithiol i fodloni'r Rheoliadau), wedi'i gyfiawnhau (ar sail diogelu) ac yn gymesur (mae'r ymyrraeth yn para nes bod yr asesiad wedi'i gwblhau a phenderfyniad a wneir ynghylch cymeradwyo)'.*

Atodiad 1

Maethu Cymru Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful

Datganiad Cyfrinachedd

Mae'n bwysig parchu preifatrwydd ein plant sy'n derbyn gofal. Fel darpar ofalwr nes cymeradwyaeth, neu fel partner nad yw'n cyd-fyw, mae'n debygol y byddwch yn dod yn gyfrinachol i wybodaeth bersonol a sensitif am y plentyn hwnnw, ei frodyr a'i chwiorydd, a'i deulu ehangach. Felly bydd gofyn i chi gadw cyfrinachedd unrhyw wybodaeth o'r fath.

Mae cyfrinachedd at y diben hwn yn ddyletswydd i gynnal hyder a pharchu'r preifatrwydd ac mae'n berthnasol i ni a'r wybodaeth sydd gennym amdanoch chi yn ogystal â'r plant a'r bobl ifanc sydd yng Ngofal Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful.

O'r herwydd, rydym yn disgwyl:

- Mae'r holl wybodaeth am blentyn maeth yn gyfrinachol. Mae hyn yn berthnasol i unrhyw wybodaeth a roddir fel rhan o gofnod ysgrifenedig, a basiwyd yn electronig, neu a roddir ar lafar yn ystod cyfarfodydd a thrafodaethau ynghylch y plentyn a'i deulu, yn ogystal ag unrhyw wybodaeth y gall y plentyn ddewis ei rhannu gyda chi.
- Datgelu gwybodaeth gyfrinachol i rywun (e.e. gweithiwr iechyd proffesiynol) sydd ag angen gwybod bod yn rhaid cyfyngu gwybodaeth i'r wybodaeth sydd ei hangen arnynt.
- Pan fo ansicrwydd ynghylch angen unigolyn am wybodaeth, yna dylid gofyn am gyngor gan weithiwr cymdeithasol neu wasanaeth maethu y plentyn **cyn** datgelu unrhyw wybodaeth.
- Ni ddylid trafod unrhyw fater ynghylch y plentyn maeth mewn man cyhoeddus o dan unrhyw amgylchiadau.

Rwy'n cytuno i gadw at y datganiad cyfrinachedd hwn mewn perthynas ag unrhyw wybodaeth y gellir ei rhannu â mi, neu efallai y byddaf yn dod yn gyfrinachol â hi wrth fod yn rhan o fywydau plant maeth ar gyfer Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful.

Enw:	
Llofnod:	
Dyddiad:	

Ffurflen Adborth

Enw'r Weithdrefn: Polisi ar gyfer Partneriaid Newydd a Newidiadau i'r Aelwyd Maethu

Rhowch fanylion adnabod o 'Hanes Dogfennau' o'r clawr blaen

Rhif y fersiwn:		Statws:	Drafft
Dyddiad ysgrifenedig:		Dyddiad Cyhoeddi:	

Byddai rheolwr y **Tîm** yn gwerthfawrogi eich awgrymiadau a'ch sylwadau i'w hystyried ar gyfer yr **Adolygiad** nesaf. Hoffem eich adborth ar y ddogfen hon a byddem yn croesawu eich barn ar yr hyn y dylid ei ychwanegu, ei gymryd i fwrdd neu ei newid. Hoffem hefyd gael gwybod am:

- Materion ymarfer neu hyfforddiant cysylltiedig sy'n seiliedig ar dystiolaeth
- Unrhyw feysydd ymarfer a fyddai o fudd i ofal defnyddwyr gwasanaeth drwy gael eu hychwanegu at y ddogfen, neu unrhyw agweddau eraill ar ymarfer y dylid eu cynnwys yma
- Unrhyw gamgymeriadau ffeithiol neu wallau yn y ddogfen
- Materion cysylltiedig eraill a fyddai'n helpu i lywio'r Weithdrefn.

Defnyddiwch y lle isod a gorlifo ar gyfer eich sylwadau.

Byddai'n ddefnyddiol pe gallech ddyddio eich sylwadau.

Mae croeso i chi ychwanegu neu atal eich manylion adnabod eich hun fel y gwelwch yn dda.

Dychwelwch eich barn at Laura Roberts Rheolwr Tîm Maethu Cymru

Os hoffech gael y wybodaeth hon mewn iaith neu fformat arall, cysylltwch â Laura Roberts